Eduskunta
Hallintovaliokunta

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 93 2018 vp, Poliisihallituksen asiantuntijan lausunto

Eduskunnan Hallintovaliokunta on pyytänyt Poliisihallituksen asiantuntijalta lausuntoa VIS-asetuksen ja siihen liittyvien muiden säädösten muuttamisesta ja kumoamisesta.

VIS-järjestelmä on poliisin näkökulmasta tärkeä laittoman maahantulon torjunnan tietojärjestelmä, joka tukee merkittävästi poliisin suorittamaa rikostutkintaa sekä ulkomaalaisvalvontaa. Nyt esitetyt muutokset, kuten hakijan matkustusasiakirjan henkilötietosivujen jäljentäminen sekä viisumitietojärjestelmään reaaliaikaisena tallennettava kasvokuva tehostavat merkittävästi rikostorjuntaa sekä poliisin maastapoistamisen täytäntöönpanoa. Kasvokuvan merkitys tulee korostumaan entisestään kasvojentunnistusta hyödyntävien tietojärjestelmien kehittyessä. Edellä mainitut seikat ovat omiaan parantamaan myös kadonneiden tai menehtyneiden henkilöiden identifiointia.

Viisumi hakemuksen tekemisen yhteydessä tallennettavien lasten sormenjälkien ottamisikää esitetään alennettavaksi 12 vuodesta 6 vuoteen. Ikärajan alentaminen mahdollistaa lapsen henkilöllisyyden todentamisen viisumihakemusmenettelyssä ja rajatarkastuksissa EU:n ulkorajoilla. Tällä voidaan osaltaan jo ehkäistä lasten joutumista esimerkiksi ihmiskaupan uhriksi tai lapsikaappauksen kohteeksi. Tältä osin ehdotusta pidetään kannatettavana.

Pitkäaikaisia viisumeita ja oleskelulupia koskevien tietojen tallentamisen ja käytön osalta on keskeistä, että myös nämä VIS-järjestelmätiedot ovat jäsenmai-den käytettävissä. Tiedot muissa jäsenvaltioissa myönnetyistä luvista auttavat viranomaisia ehkäisemään laitonta maahantuloa ja maassa oleskelua. Ilman sujuvaa ja laajaa tiedonvaihtoa eri jäsenvaltioiden välillä on vaikea luoda kokonaiskuvaa ja siten puuttua eritoten laittomaan maahantuloon kokonaisuutena.

Ehdotuksen mukaan riski-indikaattorit tukisivat ja helpottaisivat viisumihakemuksen arvioimista turvallisuusriskien, laittoman maahanmuuton riskin tai suuren epidemiariskin osalta. Tällä pystytään mahdollisesti puuttumaan riskeihin jo lähtömaassa, mikä tulisikin olla ensisijainen tavoite laittoman maahantulon torjunnassa.

POLIISIHALLITUS
Asemapäällikönkatu 14, PL 22, 00521 HELSINKI
kirjaamo.poliisihallitus@poliisi.fi
Puh. +358 295 480 181, Faksi +358 295 411 780

Vakavan rikollisuuden ja terrorismin ehkäisemiseksi, tutkimiseksi, havaitsemiseksi tai niistä syytteeseen asettamiseksi on keskeistä, että lainvalvontaviranomaisilla on riittävän laaja pääsy VIS-tietoihin. Tietojärjestelmien ja tiedonvaihdon rooli korostuu juuri rajat ylittävän rikollisuuden torjunnassa.

Poliisitarkastaja Marko Heikkilä

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Poliisi 13.11.2018 klo 11:14. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Jakelu Eduskunta, Hallintovaliokunta

Tiedoksi Poliisiylijohtaja Seppo Kolehmainen
Poliisijohtaja Sanna Heikinheimo
Poliisijohtaja Janne Paavola
Poliisiylitarkastaja Niina Uskali